

PALAU DE LA MÚSICA
I CONGRESSOS DE VALÈNCIA
AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

VNIVERSITAT
ID VALÈNCIA **Fundació General**
Patronat d'Activitats Musicals

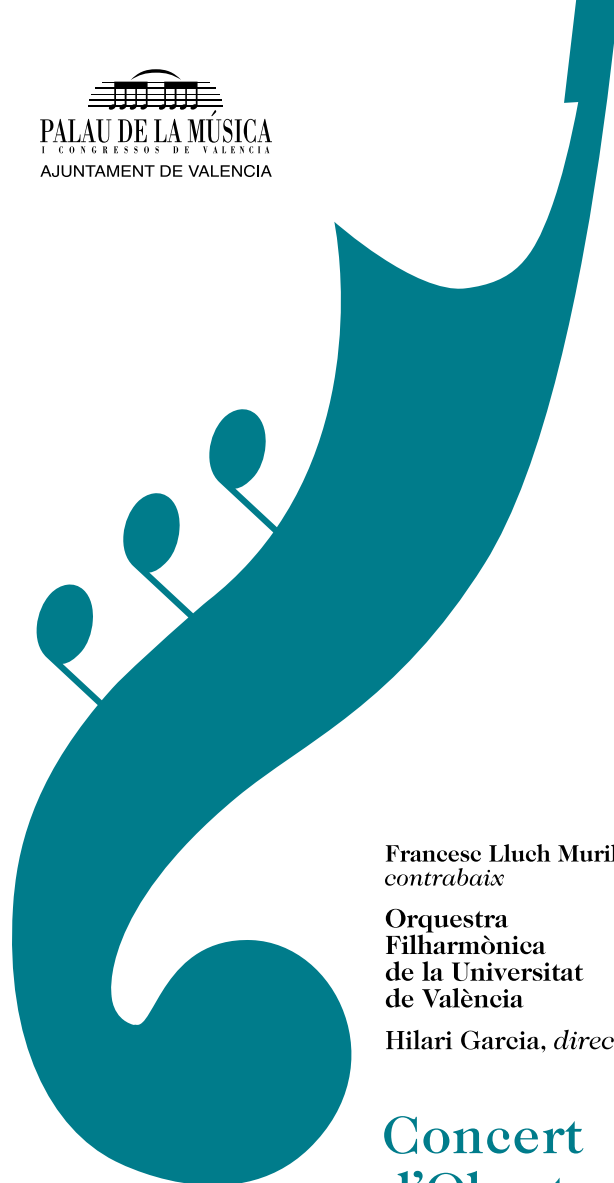
AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

Santander

e/11
piles
ESTORIOL DE MÚSICA, S.A.

Francesc Lluch Murillo,
contrabaix

Orquestra
Filharmònica
de la Universitat
de València

Hilari Garcia, *director*

Concert d'Obertura del Curs Acadèmic 2012/13

Dimecres
24 d'octubre 2012
20:00 hores
Sala Iturbi
Palau de la Música
de València

VNIVERSITAT
ID VALÈNCIA

I

Batalla imperial

J. B. Cabanilles / J. Ferriz
(1644-1712) / (1913-2002)

Concert per a contrabaix i orquestra*

V. Roncero
(1960-)

- I *Adagietto tranquillo*
- II *Allegretto molto luminoso*
- III *Adagio ma cantabile*
- IV *Allegro molto ritmico*

Francesc Lluch Murillo, *contrabaix*

* *Estrena absoluta*

II

Estancia (suite), Op. 8a

A. Ginastera
(1916-1983)

- I *Los trabajadores agrícolas*
- II *Danza del trigo*
- III *Los peones de hacienda*
- IV *Danza final (Malambo)*

Sensemayá

S. Revueltas
(1899-1940)

Margariteña

I. Carreño
(1919-)

Orquestra Filharmònica de la Universitat de València

Hilari Garcia, *director*

La música, a l'igual que la resta de manifestacions artístiques, està lligada a la societat i, per tant, evoluciona amb les necessitats i els canvis experimentats pels col·lectius humans. Altrament dit, la música està condicionada pel context econòmic, polític i social en què es desenvolupa, i sotmesa, en moltes ocasions, a ideologies i modes. En definitiva, la música a més de ser una forma d'expressió, que utilitza un codi específic, i una manifestació artística que requereix d'uns canals per a la difusió i la comercialització, és una forma cultural reflex d'un context particular i d'una situació social concreta. És aquesta significació la que determina el programa del present concert, atès que diversos factors socials i culturals n'han motivat la confecció.

Així, l'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València des de la seua fundació, i de la mateixa manera que ho ha fet la institució que representa, està arrelada en la societat valenciana i manté un compromís amb la seua història i la seua cultura. Bona mostra d'això són les dues línies d'actuació de l'orquestra en favor de la música valenciana: la primera és el treball de recuperació i interpretació d'obres oblidades dels nostres compositors més rellevants (V. Martín i Soler, M. Gomis, S. Giner, O. Esplà, etc.); la segona és l'estrena habitual de partitures de compositors valencians actuals (C. Santos, J.A. Orts, J.R. Gil-Tàrrega, F. Coll, etc.). En aquesta dimensió, que combina la tradició musical valenciana i la modernitat,

s'emmarca la primera part del concert, ja que trobem, d'entrada, una obra Joan Baptista Cabanilles (1644-1712), de qui enguany es commemora el tres-cents aniversari de la seua mort, i, a continuació, l'estrena absoluta d'una partitura concertant escrita per Vicent Roncero (1960-).

En efecte, l'audició s'obri amb l'obra *Batalla imperial* del mestre d'Algemesí Joan B. Cabanilles, que a més de compositor fou, durant més de quaranta anys, organista de la Catedral de València. La batalla, d'altra banda, fou un gènere musical per a orgue que es va conrear a bastament durant el segle XVII. De fet, aquesta partitura és original per a orgue, tot i que en el concert escoltarem l'arranjament per a orquestra que va realitzar de manera magistral el també mestre d'Algemesí José Ferriz (1913-2002), tenint en compte la riquesa de registres i de timbres que conté l'obra primigènia.

Alguns estudiosos han atribuït aquesta peça al compositor i organista alemany Johann Caspar Kerll (1627-1693), encara que hi ha ben pocs indicis que justifiquen amb contundència aquesta hipòtesi. D'altres consideren que la *Battaglia* de Kerll és anterior i que Cabanilles va compondre la seua seguint el mestratge del músic alemany. Siga com siga, aquesta circumstància no resta qualitat ni a l'obra ni al compositor valencià, que fou autor d'un ingent catàleg de *tientos*, *toccate*, *passacaglie* i altres gèneres per a orgue.

La partitura comença amb un *fugatto* que el mestre Ferriz, en la seua brillant orquestració, atribueix en un principi a les fustes i, a la fi, als metalls, amb la qual cosa pren forma de fanfària. Aquesta primera part, de caràcter viu, contrasta amb la segona (i última) secció de l'obra, de temps més calmat i de naturalesa expressiva, que va acumulant instruments i finalitza amb un gran *tutti* carregat d'esplendor.

El concert prossegueix amb la primera interpretació del *Concert per a contrabaix i orquestra* del compositor valencià Vicent Roncero. L'obra, encarrec de l'Institut Valencià de la Música, fou escrita entre 2010 i 2011 i està dedicada al contrabaixista Francesc Lluch, que serà el solista encarregat d'estrenar-la.

La música de Roncero, un dels compositors més singulars dins el panorama musical valencià dels nostres dies, és el resultat de les influències procedents de les més variades tendències de la música dels segles XX i XXI, de manera que aquests fonaments eclèctics donen peu a unes obres de tarannà innovador que no renuncien, però, a un lirisme sempre lligat a la contemporaneïtat.

Pel que fa al *Concert per a contrabaix i orquestra*, val a dir que es tracta d'una partitura estructurada en quatre moviments, en cada un dels quals la relació que s'estableix entre el contrabaix i l'orquestra es manifesta de manera diferent, sense arribar a caure en l'alternança clàssica

solista/orquestra. En paraules del mateix Roncero, «l'escritura d'aquest concert, sense oblidar el virtuosisme que es desprèn del contrabaix, enllaça amb el caràcter de la música de cambra, buscant la intimitat que aquesta música ens ofereix, així com el diàleg entre els instruments que constitueixen la plantilla de l'orquestra.»

D'altra banda, aquella voluntat de compromís i implicació amb la societat que sosté la Universitat de València i la seua Orquestra Filharmònica, i que és l'element cohesionador del concert, no es limita només a la cultura i la societat valencianes. Fet i fet, la Universitat estén la seua participació a altres cultures i societats, més allunyades, que necessiten de l'esperit solidari per a desenvolupar connexions i plataformes relacionades amb l'educació, la pau, el medi ambient, etc. I és ací on, de nou, entra en joc el paper de la música com a eina de cooperació amb aquelles cultures i aquelles societats mancades de mitjans.

En aquest sentit, l'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València i la Joven Orquesta y Coro de Centro América van concertar, fa poc més d'un any, un acord de col·laboració que tenia com a objectius la vinculació musical de les dues formacions, l'intercanvi de recursos humans i materials, i la voluntat d'oferir una formació igualitària als joves d'aquells països, amb la intenció d'ampliar els seus horitzons formatius, professionals i, fins i tot, socials. D'aquesta manera, la nostra orquestra intervenia directament en un projecte similar al que s'ha dut a terme els últims anys a Veneçuela, el famós «Sistema», i que tan bons resultats ha proporcionat. Aquest compromís entre les dues orquestres s'ha materialitzat en diversos tipus d'intercanvis i, en especial, en la participació d'una representació de la nostra orquestra en la IV Trobada anual de la Joven Orquesta y Coro de Centro América, celebrada en aquesta edició a la capital d'Hondures, a Tegucigalpa. Així, i com a homenatge a aquesta comesa solidària, la segona part del concert està dedicada als compositors d'aquelles contrades.

Fet i fet, l'audició es reprén amb la suite *Estancia*, Op. 8a, d'Alberto Ginastera (1916-1983). Les danses d'aquesta suite estan extretes del ballet homònim que es basa lliurement en l'epopeia nacional argentina *Martín Fierro*. El primer moviment, "Los trabajadores agrícolas", representa els gautxos rudes, caracteritzats amb un ritme agressiu i incessant, que comencen la seua jornada de treball. El segon moviment, "Danza del trigo", és un interludi més líric i sensual, amb una melodia de caràcter evocador. El tercer, "Los peones de hacienda", ens retorna als ritmes obsessius per a descriure de nou els vaquers d'aquelles terres. La dansa final, "Malambo", una mostra de l'exuberància musical i rítmica del folklore argentí, representa una competició de ball entre els gautxos.

Quant a *Sensemaya*, poema simfònic del cèlebre compositor mexicà Silvestre Revueltas (1899-1940), convé assenyalar que està basat en el poema homònim del poeta

cubà Nicolás Guillén. L'obra fou acabada de compondre en 1938 per a un conjunt instrumental i, posteriorment, el mateix Revueltas en va fer l'orquestració amb la qual és coneguda pertot. Amb *Sensemaya*, Revueltas va assolir un dels punts més alts de la seua producció musical, atés que es tracta d'una partitura complexa des del punt de vista rítmic i plena de textures aspres i directes.

Finalment, ens desplaçem a Veneçuela, país d'Inocente Carreño (1919-), autor de *Margariteña*, una de les seues composicions més difoses gràcies a les orquestres que integren el Sistema d'orquestres infantils i juvenils veneçolanes. Amb aquesta obra, Carreño, autor de conegudes cançons de tall popular, pretén retre homenatge a la seua terra natal, Porlamar, a l'illa Margarita, de la qual arreplega els ritmes i els cànctics tradicionals.

En resum, aquell esperit compromés de la Universitat de València, que ha estat el fil conductor del concert, ha possibilitat la fusió de les músiques de compositors valencians d'èpoques diferents amb les músiques de compositors centreamericans i sud-americans del segle XX, com un testimoni més de la implicació i el compromís incansables per la cultura i per la societat malgrat les dificultats dels temps que corren.

Hilari Garcia

Orquestra Filharmònica de la Universitat de València

L'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València fou creada l'any 1995, amb una plantilla de 80 joves alumnes, majoritàriament universitaris; l'edat mitjana dels seus integrants és de 20 anys i la seua finalitat és donar una formació d'alta qualitat en interpretació orquestral, amb professorat especialitzat per a cadascuna de les famílies instrumentals. Des de la seua creació fins a 2010 va estar dirigida per Cristóbal Soler i des de 2011 el seu Director Titular és Hilari Garcia.

A més, cal destacar que la seua activitat es realitza de manera estable amb dos assaigs setmanals al llarg de tot l'any acadèmic, cosa que li permet abordar amb solvència un repertori de gran dificultat i projecció. Entre les obres més destacades que l'orquestra ha interpretat fins ara cal destacar: *Éclairs sur l'au-delà* de Messiaen, *Háry János* de Kodály, *Petrouchka* i *L'Oiseau de feu* de Stravinsky, *El sombrero de tres picos*, de Falla, *Simfonia núm. 9* de Dvorák, *Tableaux d'une exposition* de Mussorgski, *Daphnis et Chloé* de Ravel, *The Planets* de Holst, *Scheherezade* de Rimski-Korsakov, *Messa da Requiem* de Verdi, etc.

L'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València ha realitzat nombrosos concerts en diferents auditoris, entre els quals destaquem el Palau de la Música de València, l'Auditori de Saragossa, el Palau de les Arts Reina Sofia de València, l'Auditori de Barcelona, l'Austria Center Vienna, etc.

L'any 1997 va participar en diversos festivals internacionals, entre els quals cal destacar el FIMU (Festival Internacional de Música Universitària) que va tenir lloc a Belfort (França). Pel juliol de 1998 va participar en la XXVII edició del Concurs Internacional de Joves Orquestres realitzat a Viena (Àustria), on va obtenir el primer premi en la categoria d'orquestres simfòniques. Per l'abril de 2002 va fer una gira per Àustria i Eslovènia i va actuar, entre altres llocs, a l'auditori del prestigiós Mozarteum de Salzburg.

L'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València és membre de l'Associació Espanyola de Joves Orquestres (AEJO) i de la Xarxa Europea d'Orquestres Universitàries (ENUO).

Les seues activitats es realitzen amb el patrocini del Patronat d'Activitats Musicals de la Fundació General de la Universitat de València i el Santander.

Francesc Lluch Murillo contrabaix

Naix a Alzira (València). Inicia els estudis de música a la Societat Musical d'Alzira.

El 1985 continua els estudis de contrabaix a Madrid amb Rubén Giorgis, professor de l'orquestra simfònica "Arbós".

El 1989, becat per la JONDE, ingressa en la "Hochschule für Musik und Darstellende Kunst" de Viena, on perfecciona els seus estudis sota la direcció del mestre Ludwig Streicher.

Ha participat en nombrosos cursos nacionals i internacionals de la seua especialitat, i ha treballat amb els professors Ferran Sala, Josef Niederhammer, Ludwig Streicher, Dianne Ganette, Harke Wiersma, Wolfgang Güntler, Duncan McTier, Slavomir Grenda, Gary Karr.

Va ser membre de la Jove Orquestra Nacional d'Espanya (JONDE), sota la direcció d'Edmon Colomer, des del 1987 al 1992.

El 1991, becat per la Universitat de Yale, es trasllada als Estats Units per ampliar els estudis de música de cambra, orquestra i contrabaix amb Dianne Ganette.

Ha participat en diferents programacions amb l'orquestra simfònica de Madrid "Arbós", l'Orquestra de la Ràdio Televisió Espanyola, l'Orquestra Nacional d'Espanya, l'Orquestra de València, l'Orquestra de la Hochschule für Musik de Viena, l'Orquestra de la Universitat de Yale (EUA), l'Orquestra de Cadaqués, l'Orquestra de Cambra "Joaquín Rodrigo", el Grup Instrumental Camerata Virtuosi i l'Orquestra Simfònica de Castelló.

Ha estat professor titular de les orquestres simfòniques de Galícia, Bilbao i València.

En l'actualitat ocupa la plaça de professor de contrabaix al Conservatori "José Iturbi" de València.

Entre 2002 i 2011 ha estat professor associat al Conservatori Superior de Música de les Illes Balears.

Hilari Garcia

director

Naix a la Pobra Llarga en 1975. Compagina els estudis musicals de viola i piano amb els estudis de Filologia a la Universitat de València, on es llicencia amb premi extraordinari. Posteriorment ingressa, per oposició, en el cos de professors d'ensenyament secundari i batxillerat en l'especialitat de Llengua i literatura, cosa que el condueix, poc després, a treballar com a tècnic lingüístic en la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana.

Prossegueix la seua dedicació musical en el camp de la composició amb els professors Javier Costa, César Cano i Emilio Calandín, i assisteix a diferents cursos relacionats amb aquesta disciplina impartits per Marian Didu i Rainer Bischof. Té compostes i editades obres per a cor i distintes formacions instrumentals, i ha guanyat diversos premis de composició de música coral com el "Matilde Salvador" o el "Ciutat de Reus".

Inicia les seues activitats com a director d'orquestra amb el mestre Cristóbal Soler i l'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València. Posteriorment obté el títol superior de Direcció d'orquestra, també amb premi extraordinari, al Conservatori Superior de Música "Joaquín Rodrigo", on estudia amb els mestres Manuel Galduf i Eduardo Cifre.

Entre els anys 2008 i 2009 amplia la seua formació musical a l'Haute École de Musique de Ginebra (Suïssa) i al seu Centre de Musique Ancienne (CMA). Durant la seua estada a Ginebra treballa amb els mestres Celso Antunes (Direcció de cor), Laurent Gay (Direcció d'orquestra), Nicolas Bacri (Composició i Orquestració) i Leonardo García Alarcón (Música antiga i barroca), alhora que assisteix a diferents classes magistrals de mestres prestigiosos com Simon Rattle, Jorma Panula, Marek Janowski o Charles Dutoit.

Ha sigut director assistent de la Jove Orquestra de la Generalitat Valenciana (JOGV) i de l'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València (OFUV) i ha dirigit diverses orquestres nacionals i internacionals com l'Orquestra Simfònica del Teatre Chapí de Villena, l'Orquestra Simfònica de Albacete (OSA), l'Orquestra de Córdoba, l'Orquestra Filarmònica de la Universidad Nacional de México (OFUNAM), la Symphony Orchestra RWCMD de Cardiff (Regne Unit), l'Orchestre Symphonique HEM Genève (Suïssa) i, recentment, la Palestine Youth Orchestra (PYO), la Joven Orquestra Nacional de España (JONDE) i la Joven Orquestra y Coro de Centro América (JOCCA).

A hores d'ara pertany, també per oposició, al cos de professors de música i arts escèniques, en l'especialitat d'Orquestra i, des de 2011, és director titular de l'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València.